

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA BANKARSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

I N F O R M A C I J A

O SEKTORU LIZINGA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

31.12.2012. GODINE

Sarajevo, mart/ožujak 2013. godine

1. UVOD.....	3
2. UČESNICI NA TRŽIŠTU.....	5
2.1. Broj lizing društava.....	5
2.2. Vlasnička struktura.....	6
2.3. Broj zaposlenih u lizing društvima.....	6
3. STRUKTURA BILANSA STANJA.....	7
3.1. Struktura aktive.....	7
3.2. Kvalitet aktive.....	8
3.3. Struktura plasmana prema predmetu i vrsti lizinga.....	10
3.4. Tržišno učešće prema finansijskom volumenu i broju ugovora.....	11
3.5. Struktura pasive.....	12
4. FINANSIJSKI REZULTAT POSLOVANJA.....	13
5. PONDERISANE NOMINALNE I EFEKTIVNE KAMATNE STOPE.....	15
6. USKLAĐENOST POSLOVANJA SA STANDARDIMA SPREČAVANJA PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORISTIČKIH AKTIVNOSTI.....	16
6.1. Prihvatljivost klijenta.....	16
6.2. Identifikacija i praćenje aktivnosti klijenta.....	16
6.3. Upravljanje rizikom od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.....	17
7. ZAKLJUČCI I PREPORUKE.....	17
8. PODZAKONSKI AKTI AGENCIJE ZA POSLOVANJE LIZING DRUŠTAVA.....	19
9. PRILOZI.....	20
Prilog 1. Osnovni podaci o lizing društvima.....	20
Prilog 2. Pregled vlasničke strukture lizing društava.....	21
Prilog 3. Pregled rezervi za zajmove lizing društava.....	22
Prilog 4. Pregled rezervi za finansijski lizing društava.....	22
Prilog 5. Konsolidovani bilans stanja.....	23
Prilog 6. Konsolidovani bilans uspjeha.....	24
Prilog 7. Rangiranje bilansne sume.....	26

1. UVOD

Agencija za bankarstvo Federacije BiH (u daljem tekstu Agencija) kao regulatorna institucija koja obavlja nadzor lizing društava, sačinila je Informaciju o sektoru lizinga u Federaciji BiH (na dan 31.12.2012. godine po konačnim nerevidiranim podacima) na osnovu analize regulatornih izvještaja o poslovanju koje su lizing društva dostavila Agenciji (posredni-off site nadzor) i podacima kojima raspolaže konstatovanim u kontrolama na licu mjesta (neposredni-on site nadzor).

Poslovanje lizing društava u Federaciji BiH je regulisano Zakonom o lizingu koji je stupio na snagu 03.01.2009. godine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine” broj: 85/08 i 39/09). Zakonom su definisani uslovi za osnivanje, poslovanje i prestanak rada lizing društava, prava i obaveze subjekata u poslovima lizinga, upravljanje rizicima, finansijsko izvještavanje i nadzor nad poslovanjem lizing društava.

Nadzor nad lizing društvima je uspostavljen nakon izdavanja licence za rad lizing društvima od strane Agencije sa ciljem stalnog praćenje poslovanja i finansijskog stanja svakog pojedinačnog lizing društva i sektora lizinga u Federaciji BiH u cjelini, utvrđivanjem usklađenosti poslovanja lizing društava s važećim propisima, te analiziranjem i provjerama finansijskih izvještaja lizing društava.

U toku 2011. i 2012. godine ekonomski trendovi u okruženju negativno utiču na domaću ekonomiju kroz preljevanje dužničke krize iz eurozone i iz regiona. Navedeno uzrokuje trend slabljenja domaće potražnje koji je prisutan od 2010. godine koji je usporio i poslovne aktivnosti lizing društava.

Uticao je na realni sektor je evidentan, a posljedice će se i u narednom periodu neminovno održavati i na ekonomsko okruženje u kome posluju lizing društva, što je i uticalo na bilansnu sumu lizing društava u Federaciji BiH, koja je na dan 31.12.2012. godine iznosila 694.364 hiljada KM, što je za 8,84% ili za 67.355 hiljada KM manje u odnosu na 31.12.2011. godine.

Ukoliko se uporede pojedinačne bilansne sume lizing društava sa 31.12.2011. godine, dolazi se do zaključka da je kod dva lizing društva evidentan porast bilansne sume u ukupnom iznosu od 5.849 hiljada KM, dok je kod pet društava evidentiran pad bilansne sume u ukupnom iznosu od 73.204 hiljada KM.

U periodu od 01.01. do 31.12.2012. godine na razini djelatnosti lizinga u Federaciji BiH kao rezultat poslovanja ostvaren je gubitak u iznosu od 23.017 hiljada KM. Tri lizing društva su iskazala negativan finansijski rezultat u iznosu od 27.220 hiljada KM, dok su preostala četiri lizing društva iskazala pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 4.203 hiljada KM.

Ukupni kapital lizing društava je na dan 31.12.2012. godine iznosio 48.584 hiljada KM. U poređenju sa 31.12.2011. godine, navedena pozicija je manja za 4.437 hiljada KM ili 8,37% što je uzrokovano činjenicom da je sektor ostvario značajan gubitak u poslovanju.

Neposredni nadzor nad poslovanjem lizing društava provode ovlaštena lica Agencije sveobuhvatnim i ciljanim kontrolama - pregledom poslovanja na licu mjesta. Kontrolisanim lizing društvima nakon konačnosti zapisnika izdaju se nalozi za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti u cilju unapređenja poslovanja, zakonitosti, profitabilnosti, solventnosti i sigurnosti u poslovanju.

U toku 2012. godine obavljene su tri sveobuhvatne, tri ciljane kontrole i jedna zajednička kontrola lizing društva registrovanog u Republici Srpskoj, izvršena u saradnji sa kontrolorima Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

Nepravilnosti utvrđene neposrednim nadzorom lizing društava tokom 2012. godine odnosile su se uglavnom na nepridržavanje odredbi Zakona o lizingu i na temelju istog donesenih propisa, neadekvatno računovodstveno vrednovanje bilansnih pozicija društava i nerealno iskazivanje prihoda, neadekvatne politike i procedure kojima se definišu osnovni rizici u poslovanju lizing društva (kreditni rizik, rizik likvidnosti, operativni, tržišni, rizik koncentracije i drugi rizici) i način upravljanja rizicima, neadekvatno postojanje i djelovanja sistema internih kontrola, poslovne aktivnosti koje nisu u skladu sa odredbama člana 5. i 7. Zakona o lizingu, nejasno i jednostrano definisane ugovorne odredbe po osnovu uslova promjene promjenjive kamatne stope i nepoštivanje ugovornih odredbi od strane lizing društava po navedenom osnovu, kao i dostava neadekvatnih podataka u Centralni registar kredita kod Centralne banke BiH.

Ocjena usklađenosti poslovanja lizing društava sa standardima sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti zasnovana je na ocjenama društava koje su rezultat izvršenih kontrola izvršenja naloga i analizi izvještaja koje lizing društva dostavljaju Agenciji.

Od drugog kvartala 2012. godine Sektor vrši kontrolu postupanja po Odluci o uslovima i načinu postupanja lizing društva po prigovoru korisnika lizing usluga u cilju zaštite prava i interesa korisnika lizinga („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine” broj 48/12).

Nepovoljna kretanja u realnom sektoru u 2012. godini BiH negativno su se odrazila i na djelatnost lizinga u Federaciji BiH, koja već drugu godinu bilježi smanjenje volumena finansiranja putem finansijskog i operativnog lizinga (posmatrano po broju i vrijednosti novozaključenih ugovora).

Shodno činjenici da su lizing društva u Federaciji BiH orjentisana uglavnom na pravna lica (86,37% potraživanja po finansijskom lizingu se odnosi na pravna lica, 12,28% fizička lica i 1,35% na preduzetnike i ostale), može se konstatovati da su kretanja u sektoru lizinga u toku 2012. godine odraz makroekonskih pokazatelja u BiH.

Tabela 1. Makroekonomski pokazatelji u BiH

Pokazatelji	2010. godina	2011. godina	2012. godina
BDP (MLRD KM)	24,58	25,95	26,80 projekcija
Realna stopa rasta (%)	0,70%	1,60%	0,60%
Prosječna inflacija na godišnjem nivou (%)	2,10%	3,70%	2,1%
Stopa nezaposlenosti u BiH	27,20%	27,60%	28%

* Podaci preuzeti od CBBiH

Pored navedenih makroekonomskih pokazatelja, nivo industrijske proizvodnje na nivou BiH u 2012. godine je manji za 5,2% u odnosu na isti period prethodne godine (podaci preuzeti od CBBiH).

2. UČESNICI NA TRŽIŠTU

2.1. Broj lizing društava

Djelatnost lizinga u Federaciji BiH na dan 31.12.2012. godine obavljalo je 7 lizing društava, dok je u periodu od 2010. do 2011. godine poslove lizinga obavljalo 8 lizing društava. Broj lizing društava smanjio se za jedno društvo iz razloga što je u junu 2011. godine Rješenjem Agencije oduzeta dozvola za obavljanje poslova lizinga lizing društvu koje je poslovalo sa gubitkom većim od iznosa kapitala. Navedeno društvo je izvršilo preregistraciju djelatnosti, te po odluci nadležnog suda nastavilo poslovanje pod drugim nazivom.

Sedam lizing društava registrovanih u Federaciji BiH obavlja poslove lizinga u 21 podružnici, od kojih se 17 podružnica nalazi u Federaciji BiH i 4 podružnice u Republici Srpskoj. Dozvolu za obavljanje poslova lizinga posjeduju sljedeća lizing društva:

1. ASA Aleasing d.o.o. Sarajevo,
2. Euroleasing d.d. Mostar,
3. NLB Leasing d.o.o. Sarajevo,
4. Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo,
5. S-Leasing d.o.o. Sarajevo,
6. UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo i
7. VB Leasing d.o.o. Sarajevo.

Društvo Hypo-Alpe-Adria Leasing d.o.o. Banja Luka registrovano u Republici Srpskoj svoje poslovne aktivnosti na području Federacije BiH obavlja putem četiri registrovane podružnice (Sarajevo, Tuzla, Mostar i Vitez).

U toku 2012. godine lizing društva na teritoriji Federacije BiH su zatvorila 7 podružnica iz razloga smanjenog obima poslovanja (ASA Aleasing d.o.o. Sarajevo je zatvorilo podružnice Bihać, Mostar i Banja Luka, dok je Euroleasing d.d. Mostar zatvorilo podružnice Livno, Tuzlu, Ljubuški i Sarajevo koje su u prethodnim periodima formalno egzistirale, bez poslovnih aktivnosti i uposlenika).

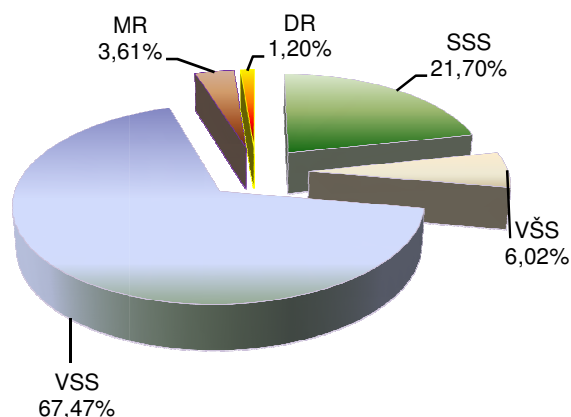
2.2. Vlasnička struktura

Od ukupno sedam lizing društava, tri lizing društva se nalaze u 100% vlasništvu nerezidentnih matičnih kuća, tri lizing društva se nalaze u većinskom vlasništvu svojih nerezidentnih matičnih kuća i/ili domaćih banaka osnovanih stranim kapitalom, a jedno lizing društvo se nalazi u većinskom vlasništvu rezidenta. Detaljni podaci o pregledu vlasničke strukture lizing društava dati su u Prilogu 2. Informacije.

2.3. Broj zaposlenih u lizing društvima

U toku 2012. godine broj zaposlenih po kvartalima je varirao od 163 do 174, a na kraju godine iznosio je 166, što predstavlja smanjenje u odnosu na 2011. godinu (180 zaposlenih). Najznačajnije smanjenje broja zaposlenih se odnosilo na jedno lizing društvo (13 zaposlenih ili 81,25%), usljed preraspodjele zaposlenika u subsidijarna društva koja obavljaju poslovne aktivnosti vezane za osnovnu djelatnost lizing društva. Treba napomenuti da pored navedenog broja zaposlenih, u lizing društvima je na 31.12.2012. godine angažovano još 39 radnika putem studentskog servisa i preko organizacija koje posreduju u zapošljavanju, od čega se 69,57% odnosi na zaposlenike jednog lizing društva.

Grafikon 1. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u sektoru lizinga

Efikasnost zaposlenih prilikom ocjene performansi lizing društva mjeri se putem omjera aktive i broja zaposlenih (aktiva po zaposlenom). Na dan 31.12.2012. godine na nivou sektora lizinga na svakog zaposlenog se odnosi 4.183 hiljada KM aktive (30.09.2012. godine – 4.340 hiljada KM po zaposlenom). Analitički pokazatelji za pojedinačna društva kreću se u rasponu od 3.400

hiljada KM do 5.800 KM aktive po zaposlenom. Istovremeno, na dan 31.12.2012. godine, u sektoru mikrokreditnih organizacija i fondacija ovaj pokazatelj je iznosio 322 hiljade KM aktive po zaposlenom, a u sektoru bankarstva 2.103 hiljade KM po zaposlenom.

3. STRUKTURA BILANSA STANJA

3.1. Struktura aktive

Ukupna bilansna suma lizing društava u Federaciji BiH na dan 31.12.2012. godine je iznosila 694.364 hiljada KM, što je za 67.355 hiljada KM ili 8,84% manje u odnosu na 31.12.2011. godine. Pojedinačno posmatrano, dva lizing društva su imala porast bilansne sume u odnosu na 31.12.2012. godine u iznosu od 5.849 hiljada KM. Na dva najveća lizing društva (posmatrano po veličini aktive) odnosi se 56,09% od ukupne aktive lizing društava.

U strukturi ukupne aktive lizing društava najznačajnije učešće su imala neto potraživanja po osnovu finansijskog lizinga koja iznose 427.623 hiljada KM ili 61,58% od ukupne aktive sektora lizinga.

U poređenju sa 31.12.2011. godine, neto potraživanja po osnovu finansijskog lizinga su manja za 73.003 hiljada KM ili 14,58%, dok su bruto potraživanja po osnovu finansijskog lizinga manja za 84.749 hiljada KM ili 13,84%. Na dva najveća lizing društva (posmatrano po veličini aktive) odnosi se 55,14% ukupnog iznosa neto potraživanja po osnovu finansijskog lizinga.

Neto potraživanja po osnovu zajma su na dan 31.12.2012. godine iznosila 106.269 hiljada KM ili 15,30% od iznosa ukupne aktive sektora lizinga. U odnosu na 31.12.2011. godine, neto potraživanja po osnovu zajma su smanjena za 9.016 hiljada KM ili 7,82%. Od ukupnog iznosa potraživanja po osnovu zajmova na dan 31.12.2012. godine, 73.723 hiljada KM ili 69,37% se odnosi na zajmove odobrene od strane dva lizing društva subsidijarnim ili povezanim pravnim licima sa ciljem finansiranja značajnih investicionih projekata. Zajmovi su odobreni prije stupanja na snagu Zakona o lizingu. U strukturi ukupne aktive, zajmovi će ostati u bilansima lizing društava dok ne isteknu ugovoreni rokovi na koje su isti odobreni.

Iskazano stanje bilansne pozicije novac i novčani ekvivalenti na dan 31.12.2012. godine je iznosilo 14.916 hiljada KM, što je za 14.921 hiljada KM ili 50,01% manje u odnosu na 31.12.2011. godine. Navedena pozicija je sa krajem prethodne poslovne godine imala značajnu vrijednost iz razloga dokapitalizacije jednog lizing društva neposredno pred kraj prethodne poslovne godine. Učešće navedene pozicije u ukupnoj aktivi se smanjilo sa 3,92%, koliko je iznosilo na kraju 2011. godine, na 2,15% koliko je iznosilo na dan 31.12.2012. godine.

Neto vrijednost osnovnih sredstava finansiranih putem operativnog lizinga na dan 31.12.2012. godine je iznosila 29.692 hiljada KM i za 4.641 hiljada KM ili 13,52% je manja u odnosu na 31.12.2011. godine.

U Tabeli 2. Informacije prikazani su podaci neto bilansnih pozicija aktive po izvještajnim periodima.

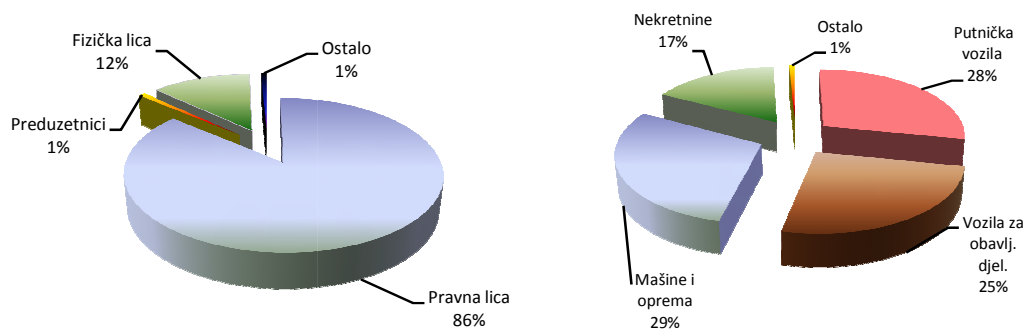
Tabela 2. Struktura neto bilansnih pozicija aktive

(000 KM)

Bilansne pozicije	31.12.2011	% učešće u aktivi	31.12.2012	% učešće u aktivi	31.12.2012/31.12.2011
Finansijski lizing	500.626	66%	427.623	62%	-15%
Operativni lizing	34.333	5%	29.692	4%	-14%
Zajam	115.285	15%	106.269	15%	-8%
Ostala aktiva	111.475	14%	130.780	19%	17%
Ukupna aktiva	761.719	100%	694.364	100%	-9%

U strukturi potraživanja prema korisniku lizinga i predmetu lizinga nije bilo značajnijih promjena u odnosu na prethodne izvještajne periode.

Grafikon 2. Struktura potraživanja po osnovu finansijskog lizinga prema predmetu i korisniku lizinga na dan 31.12.2012. godine

U strukturi bilansne sume finansijskog sektora koji nadzire Agencija, na sektor lizinga se odnosi 4,29% od ukupne bilansne sume, dok se na bankarski sektor odnosi 92,62% i 3,09% na mikrokreditni sektor.

3.2. Kvalitet aktive

Prema podacima iz izvještaja lizing društava, rezerve za gubitke po finansijskom lizingu na dan 31.12.2012. godine iskazane su u iznosu od 24.603 hiljada KM, što predstavlja povećanje za 2.705 hiljada KM ili 12,35% u odnosu na 31.12.2011. godine. Pojedinačno posmatrano, iznos od 2.342 hiljade KM ili 86,58% od ukupnog povećanja navedene pozicije se odnosi na povećanje rezervi za gubitke od strane jednog lizing društva.

U strukturi formiranih rezervi za gubitke po ugovorima finansijskog lizinga, 16.272 hiljada KM ili 66,14% se odnosi na rezerve za gubitke formirane po osnovu potraživanja od čijeg je

dospijeća proteklo preko 180 dana. Nadalje, potraživanja od čijeg je dospijeća proteklo preko 360 dana iznose 2.747 KM i u poređenju sa 31.12.2011. godine, konstatovano je povećanje za 2.312 hiljada KM, koje se odnosi na nepokretne predmete lizinga. Od ukupnog iznosa formiranih

rezervi od čijeg je dospjeća proteklo preko 360 dana, 2.589 hiljada KM ili 94,56% se odnosi na rezerve formirane od strane jednog lizing društva.

Rezerve za zajmove na dan 31.12.2012. godine su iznosile 3.920 hiljada KM i smanjene su za 4.789 hiljada KM ili 54,99% u odnosu na 31.12.2011. godine, kada su rezerve za zajmove iznosile 8.709 hiljada KM. Razlog smanjenja rezervi za gubitke po osnovu zajmova na 31.12.2012. godine u odnosu na 31.12.2011. godine su otpisi nenaplaćenih potraživanja i restrukturiranje (reprogramiranje) potraživanja koja su u prethodnom periodu bila u značajnom broju dana kašnjenja. Od ukupnog iznosa formiranih rezervi za zajmove, 2.574 hiljada KM ili 65,66% se odnosi na rezerve formirane od strane jednog lizing društva.

Ukupan iznos otpisanih potraživanja po finansijskom lizingu i zajmu na dan 31.12.2012. godine je iznosio 66.057 hiljada KM i veći je za 32.135 hiljada KM ili 94,73% u odnosu na 31.12.2011. godine. Od ukupno iskazanog iznosa otpisanih potraživanja, 34.103 hiljada KM ili 51,63% se odnosi na otpise formirane od strane jednog lizing društva. Uvidom u strukturu otpisanih potraživanja konstatovano je da je toku 2012. godine vanbilansno evidentirano novih potraživanja u iznosu od 37.750 hiljada KM, od čega se 25.715 hiljada KM ili 68,12% odnosi na otpise formirane od strane jednog lizing društva. Posmatrano u istom periodu, po osnovu naplate vanbilansnih potraživanja je evidentiran iznos od 5.449 hiljada KM.

Tržišna vrijednost izuzetih predmeta lizinga na dan 31.12.2012. godine, izuzetih usljed raskida lizing ugovora sa korisnikom lizinga ili istekom ugovora kod kojih nije ugovoren otkup predmeta lizinga nakon isteka lizing ugovora, iznosila je 33.424 hiljada KM i veća je za 3.412 hiljada KM ili 11,37% u odnosu na 30.09.2012. godine. U poređenju sa prethodnim izvještajnim periodom, povećanje tržišne vrijednosti je iskazano na poziciji nekretnina u ukupnom iznosu od 4.044 hiljada KM, dok je na ostalim pozicijama iskazano smanjnje tržišne vrijednosti izuzetih predmeta lizinga. Pojedinačno posmatrano, 29.204 hiljada KM ili 87,37% vrijednosti predmeta lizinga koji su u posjedu lizing društava se odnosi na dva lizing društva.

Od navedenog iznosa procjenjene vrijednosti izuzetih predmeta lizinga na dan 31.12.2012. godine, 26.181 hiljada KM ili 78,33% se odnosi na nekretnine (poslovni objekti) po kojima su lizing društva ušla u posjed iz razloga nepoštivanja ugovornih obaveza od strane korisnika lizinga. Ukupan iznos navedene pozicije se odnosi na tri lizing društva, od čega se 58,88% ili 15.416 hiljada KM odnosi na vrijednost izuzetih nekretnina jednog lizing društva.

Na dan 31.12.2012. godine, na evidenciji izuzetih (prijevremena vraćenih) predmeta lizinga ili predmeta lizinga koji su vraćeni redovnim istekom lizing ugovora kod kojih nije ugovoren otkup predmeta lizinga je iskazano ukupno 139 predmeta lizinga, od čega se 91 predmet ili 65,47% odnosi na putnička i vozila za obavljanje djelatnosti (terenska i putnička).

Stanje iskazanih vrijednosti izuzetih predmeta lizinga ukazuje i dalje na prisutnu otežanu naplatu potraživanja po ugovorima o lizingu.

Tabela 3. Broj i vrijednost izuzetih predmeta lizinga

(000 KM)

Red. broj	VRSTA PREDMETA LIZINGA	Broj jedinica	Procijenjena tržišna vrijednost predmeta lizinga
1.	Putnička vozila	62	771
2.	Vozila za obavljanje djelatnosti (terenska i putnička)	29	507
3.	Mašine i oprema	27	5.962
4.	Nekretnine	20	26.181
5.	Sinska vozila, plovni i vazduhoplovni objekti	1	3
Ukupno		139	33.424

Lizing društva izuzete predmete lizinga ponovno finansiraju novim korisnicima lizinga ili prodaju zainteresovanim kupcima u skladu sa interno definisanom procedurom.

3.3. Struktura plasmana prema predmetu i vrsti lizinga

Vrijednost novozaključenih ugovora finansijskog i operativnog lizinga u periodu od 01.01. do 31.12.2012. godine je iznosila 214.927 hiljada KM i za 48.312 hiljada KM ili 18,35% je manja u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano u istom periodu, broj novozaključenih ugovora je iznosio 5.400, što je za 13,64% manje u odnosu na isti period prethodne godine. Prosječna vrijednost ugovora u navedenom periodu 2012. godine je iznosila 40 hiljada KM i manja je u odnosu na prosječnu vrijednost ugovora u istom periodu prošle godine kada je iznosila 42 hiljada KM.

Od ukupno ostvarene vrijednosti novozaključenih ugovora, 201.580 hiljada KM se odnosi na ugovore finansijskog lizinga sa prosječnom (ponderisanom) nominalnom kamatnom stopom od 7,40% i ponderisanom efektivnom kamatnom stopom od 10,07%.

U Tabeli 4. Informacije su prikazani uporedni pokazatelji novih finansiranja po predmetu lizinga i vrsti ugovora.

Tabela 4. Struktura iznosa finansiranja po predmetu lizinga za 2011. i 2012. godinu

(000 KM)

	2011. godine			2012. godine		
	Finansijski lizing	Operativni lizing	UKUPNO	Finansijski lizing	Operativni lizing	UKUPNO
Vozila	157.380	17.821	175.201	135.375	12.556	147.931
Oprema	55.275	1.774	57.049	52.313	791	53.104
Nekretnine	30.989	0	30.989	13.892	0	13.892
UKUPNO	243.644	19.595	263.239	201.580	13.347	214.927

U ukupan iznos finansiranja ostvaren u periodu od 01.01. do 31.12.2012. godine uključen je iznos finansiranja koje je ostvarilo lizing društvo sa sjedištem u Republici Srpskoj putem poslovnica na području Federacije BiH. Navedeno društvo veći dio poslovnih aktivnosti ostvaruje u Federaciji BiH.

U strukturi novih plasmana prema vrsti korisnika lizinga dominiraju plasmani prema pravnim licima (82,56% od ukupnog iznosa finansiranja u 2012. godini). Kao jedan od bitnih razloga je činjenica da je finansiranje putem lizinga za fizička lica nepovoljnije u odnosu na kreditne plasmane iz razloga obaveze plaćanja PDV-a na kamatu, što predstavlja dodatni trošak klijentima koji nisu PDV obveznici.

Novi plasmani po finansijskom i operativnom lizingu u četvrtom kvartalu 2012. godine su iznosili 56.642 hiljada KM i odnose se na 1.204 aktivirana ugovora o lizingu.

Ukupan iznos finansiranja ostvaren u četvrtom kvartalu 2012. godine je za 2.543 hiljade KM ili 4,70% veći u odnosu na ukupan iznos finansiranja ostvaren u trećem kvartalu 2012. godine.

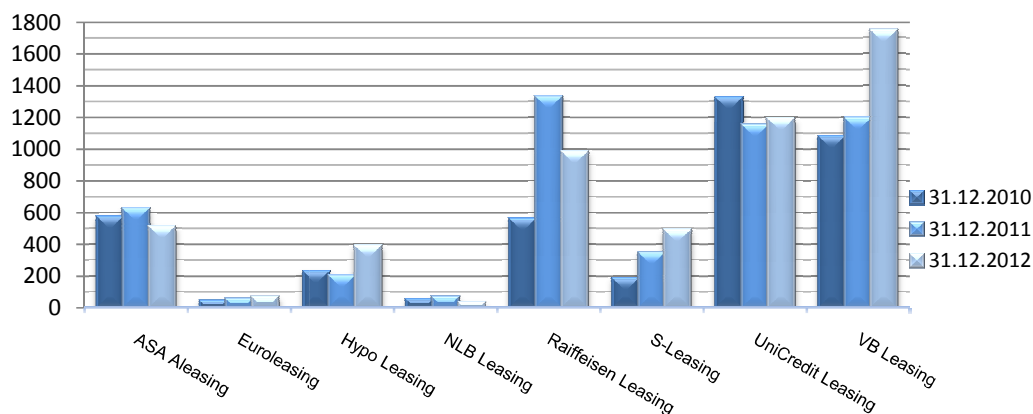
Analizom lizing tržišta zemalja u okruženju konstatovano je da većina zemalja izmjenom poreske zakonske regulative oslobodila lizing društva obaveze obračuna PDV-a na kamatu po ugovorima finansijskog lizinga, što je uzrokovalo pozitivne efekte na finansiranje fizičkih lica putem lizinga, kao i povećanje poreskih obaveza usljed povećanog prometa novih predmeta lizinga.

Udruženje društava za lizing u BiH je također pokrenulo inicijativu za oslobodanje lizing društava obaveze obračuna PDV-a na kamatu po ugovorima finansijskog lizinga.

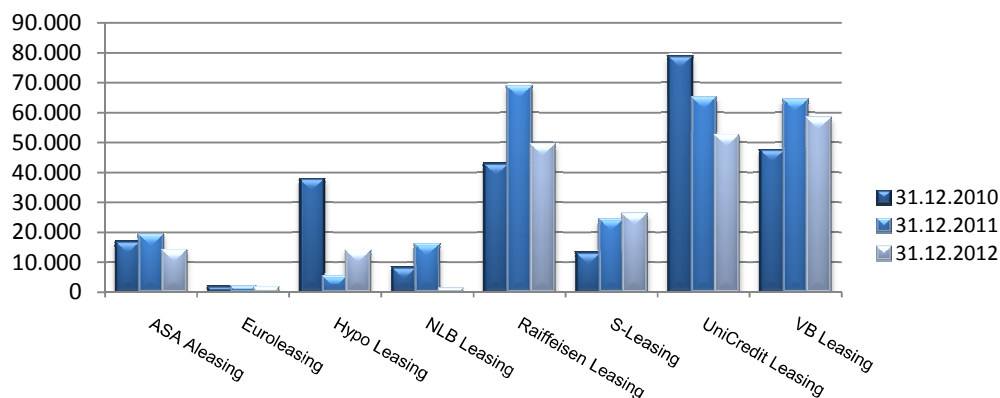
3.4. Tržišno učešće prema finansijskom volumenu i broju ugovora

Smanjenje privrednih aktivnosti u toku 2012. godine dovelo je do pada investicija i potrošnje uopšte, što je uticalo na smanjenje poslovnih aktivnosti lizing društava.

Grafikon 3. Tržišno učešće prema broju ugovora

Grafikon 4. Tržišno učešće prema volumenu (u 000 KM)

Uporedbom podataka o ostvarenim finansiranjima putem lizinga u BiH u toku 2012. godine sa podacima ostvarenim u zemljama u okruženju (Srbija i Hrvatska), može se konstatovati da je i kod navedenih tržišta došlo do pada finansiranja putem lizinga u odnosu na prethodne periode.

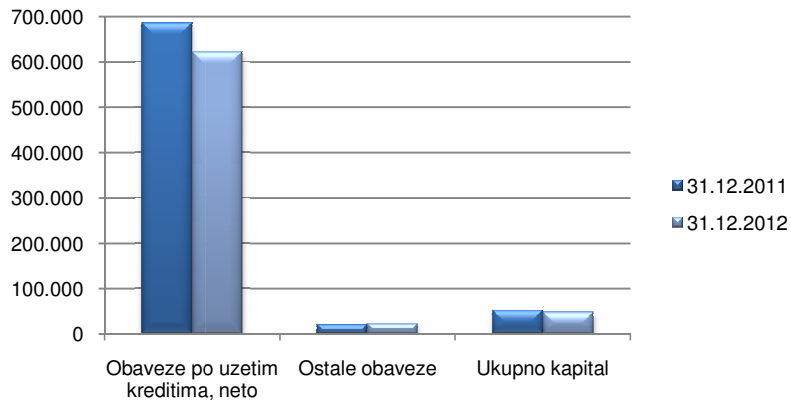
Prema podacima objavljenim na dan 30.09.2012. godine, Evropa je najveće lizing tržište u svijetu, na što ukazuju podaci o novim plasmanima koji su u SAD-u iznosili od 154 milijarde EUR-a, u Kini 106 milijardi EUR, u Japanu 41 milijardu EUR, dok u Evropi premašuju iznos od 250 milijardi EUR-a.

Evropsko lizing tržište također bilježi pad novih plasmana u odnosu na prethodnu godinu, na što ukazuju podaci objavljeni od strane krovnog evropskog udruženja Leaseurope sa 30.09.2012. godine.

3.5. Struktura pasive

Na dan 31.12.2012. godine nije došlo do značajnih izmjena u strukturi pasive u odnosu na prethodne izvještajne periode. Obaveze po uzetim kreditima i dalje predstavljaju dominantnu poziciju u strukturi ukupne pasive (89,67% od iznosa ukupne pasive).

Grafikon 5. Struktura pasive – uporedni podaci (000 KM)

Ukupne obaveze po kreditima na dan 31.12.2012. godine iznose 622.603 hiljada KM i smanjene su za 64.063 hiljada KM ili 9,33% u odnosu na 31.12.2011. godine. Od ukupnog iznosa obaveza po uzetim kreditima, 553.134 hiljada KM ili 88,84% se odnosi na dugoročne obaveze.

U strukturi izvora finansiranja, 57,73% se odnosi na zaduženja komercijalnih stranih i domaćih banaka koje uglavnom pripadaju grupacijama kojima lizing društva pripadaju, dok se 17,67% odnosi na direktna zaduženja od osnivača, a 24,60% odnosi na zaduženja od evropskih i domaćih razvojnih banaka (EIB, EBRD, CEDB i DEG). Sredstva od ovih banaka su po prirodi namjenska i uglavnom se odnose na razvoj srednjih i malih preduzeća, a obezbjeđena su bankarskim garancijama izdatim od strane matičnih banaka ili njihovih holding kompanija.

Ukupna ponderisana nominalna kamatna stopa koju lizing društva plaćaju na izvore sredstava u periodu od 01.01. do 31.12.2012. godine je 3,63% na godišnjem nivou (kamatna stopa izračunata na bazi prosječnog stanja uzetih kredita i kamatnog rashoda u posmatranom periodu).

Ukupni kapital lizing društava je na dan 31.12.2012. godine iznosio 48.584 hiljada KM. U poređenju sa 31.12.2011. godine, navedena pozicija je manja za 4.437 hiljada KM ili 8,37%, što je uzrokovano činjenicom da je lizing sektor ostvario značajan gubitak u poslovanju. Pojedinačno posmatrano, jedno lizing društvo je na dan 31.12.2012. godine iskazalo iznos ukupnog kapitala manji od minimalnog iznosa propisanog Zakonom o lizingu.

Vlasnici društva kod kojeg je ukupan kapital manji od iznosa propisanog Zakonom o lizingu su krajem februara 2013. godine izvršili dokapitalizaciju društva, čime je iznos ukupnog kapitala u zakonskom okviru.

4. FINANSIJSKI REZULTAT POSLOVANJA

Na nivou sektora lizinga u periodu od 01.01.2012. do 31.12.2012. godine ostvaren je gubitak u iznosu od 23.017 hiljada KM. U istom periodu prethodne poslovne godine na nivou sektora ostvaren je gubitak u iznosu od 11.703 hiljada KM.

Pojedinačno posmatrano, dobit su ostvarila četiri lizing društva u iznosu od 4.203 hiljada KM, dok su gubitak iskazala tri lizing društva u iznosu od 27.220 hiljade KM, od čega se 23.161 hiljada KM ili 85,09% odnosi na dva lizing društva.

Prihod od kamata na dan 31.12.2012. godine je iznosio 46.017 hiljada KM. Navedena pozicija je za 2.909 hiljada KM ili 5,95% manja u odnosu na isti period prethodne godine. Ukoliko se posmatraju pojedinačne pozicije prihoda od kamata, pozicija prihoda po osnovu kamata iz finansijskog lizinga je iznosila 33.805 hiljada KM i za 3.408 ili 9,16% je manja u odnosu na isti period prethodne poslovne godine. Kao razlozi smanjenja kamatnog prihoda se mogu navesti smanjen obim novih plasmana (pad kamatonosne aktive), kao i smanjenje referentne kamatne stope (EURIBOR) za koju su vezani plasmani finansijskog lizinga. Pozicija ostalih prihoda po kamati je povećana u odnosu na isti period prethodne godine za 499 hiljada KM ili 4,26%.

Rashodi po osnovu kamata su iznosili 24.580 hiljada KM, što je za 1.581 hiljadu KM ili 6,04% manja u odnosu na isti period prethodne poslovne godine.

Ukupan neto prihod od kamata iskazan za period od 01.01. do 31.12.2012. godine je iznosio 21.437 hiljada KM, što predstavlja smanjenje od 1.328 hiljada KM ili 5,83% u odnosu na isti period prethodne poslovne godine.

U okviru kategorije rashoda u periodu od 01.01. do 31.12.2012. godine, najznačajnije učešće su imali troškovi rezervi za gubitke koji su iznosili 52.321 hiljada KM ili 53,59% od ukupno ostvarenih troškova.

U poređenju sa istim periodom prethodne godine, troškovi rezervi su veći za 1.287 hiljada KM ili 2,52%.

U strukturi ukupno iskazanih troškova rezervi za gubitke, na troškove rezervi po finansijskom lizingu se odnosi 31.762 hiljada KM ili 60,71%, dok se 20.559 hiljada ili 39,29% odnosi na troškove rezervi za zajmove.

Za potrebe analize tržišta lizinga izračunati su pokazatelji poslovanja koji su prikazani u Tabeli 5. Informacije. Ostvareni negativni rezultat poslovanja sektora lizinga uticao je na profitabilnost lizing društava (prinos na prosječnu aktivu i prinos na prosječni kapital) koja je u 2012. godini bila negativna.

Tabela 5. Osnovni pokazatelji poslovanja

POKAZATELJI POSLOVANJA	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012
Prinos na prosječnu aktivu (ROA)	-1,64%	-1,54%	-2,85%
Prinos na prosječni kapital (ROE)	-34,27%	-21,15%	-31,45%
Prosječna aktivna kamatna stopa (finansijski lizing)	8,22%	7,18%	7,19%
Prosječna pasivna kamatna stopa	3,45%	3,76%	3,67%
Ukupne obaveze prema kapitalu	15,05	13,37	13,29

5. PONDERISANE NOMINALNE I EFEKTIVNE KAMATNE STOPE

Efektivna kamatna stopa predstavlja stvarnu relativnu cijenu ugovora o lizingu izraženu na godišnjem nivou i iskazuje se u skladu sa Odlukom o jedinstvenom načinu i metodi izračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope za ugovore o finansijskom lizingu („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine” broj 46/09).

Ukupna prosječna nominalna kamatna stopa za ugovore finansijskog lizinga zaključene u toku 2012. godine je iznosila 6,34% za kratkoročne i 7,47% za dugoročne ugovore, dok je efektivna kamatna stopa za kratkoročne ugovore iznosila 9,83%, a za dugoročne 10,07% na godišnjem nivou.

U Tabeli 6. Informacije iskazani su podaci o iznosu finansiranja, nominalnoj i efektivnoj kamatnoj stopi za ugovore finansijskog lizinga zaključene u toku četvrtog kvartala 2012. godine

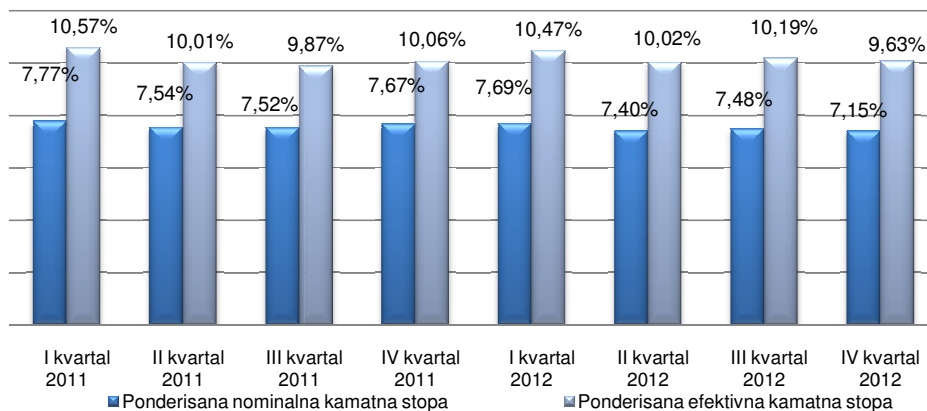
Tabela 6. Prosječna nominalna i efektivna kamatna stopa za ugovore finansijskog lizinga zaključene u toku četvrtog 2012. godine.

Redni broj	OPIS	Broj ugovora	Iznos finansiranja u (000) KM	Ponderisana nominalna kamatna stopa	Ponderisana efektivna kamatna stopa
1.	Kratkoročni lizing ugovori prema predmetu lizinga:	52	4.135	6,90%	10,51%
a)	Putnička vozila	38	864	6,94%	10,25%
b)	Vozila za obavljanje djelatnosti	8	187	6,32%	10,26%
c)	Mašine i oprema	5	244	6,85%	10,97%
d)	Nekretnine	1	2.840	6,93%	10,57%
1.1.	Kratkoročni lizing ugovori prema korisniku lizinga:	52	4.135	6,90%	10,51%
a)	Pravna lica	43	4.050	6,90%	10,47%
b)	Preduzetnici	0	0	0	0
c)	Fizička lica	9	85	7,06%	12,32%
2.	Dugoročni lizing ugovori prema predmetu lizinga:	1.063	49.778	7,17%	9,56%
a)	Putnička vozila	579	15.406	7,62%	10,46%
b)	Vozila za obavljanje djelatnosti (terenska i putnička)	301	13.214	7,47%	10,26%
c)	Mašine i oprema	160	15.238	6,76%	8,95%
d)	Nekretnine	12	5.421	6,13%	6,72%
e)	Ostalo	11	499	8,89%	12,55%
2.1	Dugoročni lizing ugovori prema predmetu lizinga:	1.063	49.778	7,17%	9,56%
a)	Pravna lica	812	44.452	7,05%	9,36%
b)	Preduzetnici	28	708	9,05%	12,80%
c)	Fizička lica	223	4.618	7,94%	10,96%
UKUPNO		1.115	53.913	7,15%	9,63%

Ukoliko se posmatraju ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope sa vrijednostima istih u prethodnim izvještajnim periodima, nisu konstatovane značajnije razlike, a što je prikazano u Grafikonu broj 6. Informacije.

Grafikon 6 . Pregled prosječnih ponderisanih nominalnih i efektivnih

kamatnih stopa za ugovore o finansijskom lizingu po kvartalima u toku 2011 i 2012. godine

Značajna razlika između nominalne i efektivne kamatne stope je posljedica PDV-a na kamatu, koji je obavezan dio ugovora o finansijskom lizingu i koji se plaća unaprijed od strane korisnika lizinga, kreiranje ugovora finansijskog lizinga sa otkupnom vrijednošću, kao i dodatni troškovi lizing aranžmana koji su često sastavni dio mjesečne najamnine lizing ugovora (kasko osiguranje i sl.).

Za ugovore o finansijskom lizingu koji su odobreni u izvještajnom mjesecu, lizing društva su obavezna na mjesečnom nivou izvještavati Agenciju o ponderisanim nominalnim i efektivnim kamatnim stopama, a u skladu sa propisanom metodologijom. Na taj način se ostvaruje transparentnost i uporedivost finansiranja putem lizinga.

6. USKLAĐENOST POSLOVANJA SA STANDARDIMA SPREČAVANJA PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORISTIČKIH AKTIVNOSTI

Lizing društva su usvojila politike i procedure kojima su definisala obaveze i aktivnosti na sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti. Izvršeno je imenovanje ovlaštenih lica za koordiniranje aktivnosti koje je potrebno poduzeti u cilju prevencije pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti. Na osnovu ovoga može se zaključiti da su lizing društva poduzela neophodne aktivnosti u cilju eliminiranja rizika od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, koji se mogu pojaviti u njihovom poslovanju.

6.1. Prihvatljivost klijenta

Lizing društva su usvojila politiku o prihvatljivosti klijenata. Međutim, ovom politikom nisu adekvatno definisani kriteriji za klasifikaciju klijenata u rizične skupine i uglavnom nisu formirani registri profila klijenata.

6.2. Identifikacija i praćenje aktivnosti klijenta

Politikom o identifikaciji i praćenju aktivnosti klijenata lizing društva su definisala obavezu identifikacije klijenta, verifikacije klijentovog identiteta i stalnog praćenja aktivnosti klijenta. U svom radu društva su vršila identifikaciju klijenata. Međutim, nisu u svim slučajevima izvršila

verifikaciju klijentovog identiteta, odnosno nisu za svoje potrebe obezbijedila dokumentaciju kojom se dokumentuje uspostava poslovnog odnosa. Također, nije vršeno kontinuirano praćenja aktivnosti klijenata, a u politikama nije definisan obim i učestalost ovog praćenja.

6.3. Upravljanje rizikom od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti

Elementi navedene politike su definisani u programima lizing društava. Međutim izvjesni problemi postoje u definisanju linija izvještavanja, kako internih tako i eksternih, a prisutni su i problemi u imenovanju i funkcionisanju ovlaštenih lica za poduzimanje aktivnosti na sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti. Problemi postoje i u organizaciji interne revizije u dijelu revidiranja usklađenosti lizing društava sa standardima sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

Mada je kvalitet upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti na granici zadovoljavajućeg, ne postoje razlozi za posebnu supervizorsku zabrinutost u pogledu upravljanja ovim rizikom, jer je kvantitet rizika od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti umjeren. Pored ovoga, na osnovu nalaza koji su utvrđeni u kontrolama izvršenja naloga (16 naloga izvršeno, 20 djelimično izvršeno i 3 ne izvršena naloga, pored činjenice da su poduzete mjere na njihovom izvršenju) može se zaključiti da je trend kvaliteta upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti promijenio svoj smjer i sada je rastući.

7. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Prema pokazateljima poslovanja lizing društava u Federaciji BiH sa 31.12.2012. godine može se zaključiti da je poslovanje lizing društava u 2012. godini u Federaciji BiH sa silaznim trendom u odnosu na isti period prethodne poslovne godine.

Kod pojedinih lizing društava su još uvijek prisutne poteškoće poslovanja koje proizilaze iz naplate postojećih potraživanja koja su nastala u prethodnim periodima.

Uticaj krize na realni sektor je evidentan, a posljedice će se i u narednom periodu neminovno odražavati i na ekonomsko okruženje u kome posluju lizing društva.

U okviru svojih nadležnosti vezanih za nadzor lizing društava Agencija se rukovodi načelima transparentnosti, izgradnje povjerenja kod lizing društava, kao i adekvatne zaštite korisnika finansijskih usluga finansiranih putem lizinga s ciljem ostvarivanja finansijske stabilnosti pojedinog lizing društva i djelatnosti lizinga na nivou Federacije BiH.

U trećem kvartalu 2012. godine održani su pojedinačni sastanci sa upravama sedam lizing društava koja posluju na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, a u cilj unapređenja i očuvanja stabilnog lizing sektora kao i adekvatnog nadzora zakonitosti poslovanja lizing društava. Na sastancima su izložene informacije o aktualnostima u pojedinačnim lizing društvima, mogućim problemima koji utiču na razvoj finansiranja putem lizing djelatnosti,

mogućnostima unapređenja pravnog okvira koji reguliše ovu oblast kao i o nadzoru koji provodi Agencija kao regulator. Dogovoreno je da će se problemi vezani za razvoj finansiranja putem lizing djelatnosti rješavati institucionalno, odnosno da će Agencija u okviru svojih nadležnosti podržati prijedlog izmjena i dopuna Zakona o lizingu kod Ministarstva finansija/financija Federacije BiH vezano za dozvoljenu djelatnost lizing društava.

Agencija će se u narednom periodu fokusirati na sljedeće aspekte:

- nastaviti kontinuiran nadzor lizing društava posrednim i neposrednim kontrolama,
- insistirati na kapitalnom jačanju lizing društava i internom definisanju parametara zaštite kapitala i kapitalne adekvatnosti,
- dopunjavanje podzakonske regulative za lizing sektor koja se odnosi na djelovanje i poslovanje lizing društava,
- praćenje aktivnosti lizing društava na sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma i unaprijeđivati saradnju sa drugim nadzornim i kontrolnim institucijama,
- daljnje unapređenje informacionog sistema koji će na osnovu izvještaja lizing društava omogućiti rano upozoravanje i preventivno djelovanje u otklanjanju slabosti u poslovanju lizing društava,
- unapređenje strukture i kvaliteta podataka u Centralnom registru kredita kod Centralne banke BiH,
- nastaviti permanentnu edukaciju i stručno osposobljavanje kadrova i
- unaprijeđivati saradnju sa Udruženjem lizing društava u BiH, u smislu pružanja stručne pomoći u primjeni zakonske i podzakonske regulative lizing društava kao i prijedloga izmjena zakonskih propisa.

Pored navedenog, u 2013. godini se očekuje usvajanje Zakona o zaštiti potrošača – finansijskih usluga. Agencija će redovnim kontrolama pratiti postupanje lizing društava po navedenom zakonu.

U narednom periodu lizing društva trebaju dodatno da se fokusiraju na kontrolu dospjelih a nenaplaćenih potraživanja, odnosno najveću pažnju treba posvetiti nekvalitetnim plasmanima i poduzimanju aktivnosti na unapređenju sistema naplate dospjelih nenaplaćenih potraživanja.

Aktivnosti lizing društava trebaju biti usmjerene na:

- kapitalno jačanje i definisanje parametara zaštite kapitala i kapitalne adekvatnosti,
- unapređenju politika i procedura u upravljanju rizicima kojima su izložena lizing društva u svom poslovanju,
- uspostavljanje sistema internih kontrola i funkciju interne revizije kao neovisne u izvršavanju svojih zadataka,
- unapređenje informatičke podrške u cilju adekvatnijih računovodstvenih evidencija i kvalitetnijeg izvještavanja,
- unapređenje u kontekstu zaštite korisnika lizing usluga,

- primjene praksi odgovornog finansiranja,
- detaljnije informisanje klijenata o proizvodima koje lizing društva nude u cilju boljeg razumjevanja i ozbiljnijeg pristupa finansiranju putem lizinga i
- redovno, ažurno i tačno dostavljanje podataka Centralnom registru kredita kod Centralne banke.

8. PODZAKONSKI AKTI AGENCIJE ZA POSLOVANJE LIZING DRUŠTAVA

Na osnovu Zakona o lizingu, izdavanje dozvola za osnivanje kao i poslovanje lizing društava detaljno je uređeno podzakonskim aktima Agencije, odnosno odlukama usvojenim od strane Upravnog odbora Agencije (objavljenim u “Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine” broj: 46/09, 46/11, 48/12 i 110/12), kao i uputstvima usvojenim od strane Direktora Agencije.

Odluke Agencije kojima je definisano osnivanje-izdavanje dozvola za rad i poslovanje lizing društava su:

1. Odluka o uslovima i postupku za izdavanje i oduzimanje dozvole za obavljanje poslova lizinga,
2. Odluka o uslovima i postupku za izdavanje i oduzimanje saglasnosti lizing društvu,
3. Odluka o minimalnim standardima aktivnosti lizing društava na sprečavanju pranje novca i finansiranja terorističkih aktivnosti,
4. Odluka o jedinstvenom načinu i metodu obračuna i iskazivanju efektivne kamatne stope za ugovor o finansijskom lizingu,
5. Odluka o jedinstvenom načinu i metodu obračuna i iskazivanja lizing naknade po ugovoru o operativnom lizingu,
6. Odluka o obliku i sadržaju izvještaja koje lizing društva dostavljaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH i rokovima izvještavanja,
7. Odluka o minimalnoj visini i načinu formiranja, upravljanja i održavanja rezervi za gubitke i upravljanje rizicima lizing društava,
8. Odluka o nadzoru lizing društava,
9. Odluka o naknadama koje lizing društva plaćaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH,
10. Odluka o uslovima i načinu postupanja lizing društva po prigovoru korisnika lizing usluga,
11. Uputstvo za primjenu Odluke o jedinstvenom načinu i metodu obračuna i iskazivanju efektivne kamatne stope za ugovor o finansijskom lizingu i

12. Uputstvo za izradu izvještaja lizing društava.

Broj: U.O. 50-4/13

Sarajevo: 02.04.2013. godine

9. PRILOZI

Prilog 1. Osnovni podaci o lizing društvima na dan 31.12.2012. godine

Redni broj	Naziv lizing društva	Adresa i sjedište	Direktor	Telefon	Datum izdavanja FBA licence	Broj zaposlenika	Web adresa
1.	ASA Aleasing d.o.o. Sarajevo	Bulevar Meše Selimovića 16, Sarajevo	Alma Kadrić	+ 387 33 771 222	22.03.2010	16	www.asa-aleasing.ba
2.	Euroleasing d.d. Mostar	Vukovarska 1, Mostar	Renata Perić	+ 387 36 394 500	03.02.2010	6	www.euroleasing.ba
3.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	Trg Solidarnosti 2a, Sarajevo	Dalida Međedović	+ 387 33 789 345	19.03.2010	10	www.nlbleasing.ba
4.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	Danijela Ozme 3, Sarajevo	Belma Sekavić - Bandić	+ 387 33 254 354	19.01.2010	55	www.rlhb.ba
5.	S-Leasing d.o.o. Sarajevo	Zmaja od Bosne 7 Sarajevo	Elma Hošo	+ 387 33 565 850	11.02.2010	11	www.s-leasing.ba
6.	UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	Džemala Bijedića 2, Sarajevo	Denis Silajdžić	+ 387 33 721 750	16.03.2010	33	www.unicreditleasing.ba
7.	VB Leasing d.o.o. Sarajevo	Fra Anđela Zvizdovića 1, Sarajevo	Slobodan Vujić	+ 387 33 276 280	12.01.2010	35	www.vbleasing.ba
					UKUPNO	166	

Prilog 2. Pregled vlasničke strukture lizing društava na dan 31.12.2012. godine

LIZING DRUŠTVO	IME-NAZIV VLASNIKA	% učešća
ASA ALEASING d.o.o. Sarajevo	ASA FINANCE d.d. Sarajevo	51,00%
	ALEASING d.o.o. Celje	49,00%
EUROLEASING d.d. Mostar	EUROLEASING d.o.o. Zagreb	27,24%
	EUROHERC osiguranje d.d. Sarajevo	17,66%
	EUROHERC osiguranje d.d. Zagreb	13,52%
	BSO d.d. Sarajevo	8,44%
	AGRAM životno osiguranje d.d. Zagreb	6,79%
	JADRANSKO osiguranje d.d. Zagreb	6,79%
	EUROAGRAM TIS d.o.o. Zagreb	6,50%
	EURO DAUS d.d. Split	6,50%
	EURODOM d.o.o. Osijek	6,50%
	AGRAM d.d. Ljubuški	0,06%
RAIFFEISEN LEASING d.o.o. Sarajevo	RAIFFEISEN LEASING INTERNATIONAL GmbH, Vienna	51,00%
	RAIFFEISEN BANK d.d. Sarajevo, BiH	49,00%
NLB LEASING d.o.o. Sarajevo	NLB d.d. Ljubljana	100,00%
S-LEASING d.o.o. Sarajevo	STEIERMAERKISCHE BANK UND SPARKASSEN AG, Graz	90,00%
	SPARKASSE BANK d.d. Sarajevo	10,00%
UNICREDIT LEASING d.o.o. Sarajevo	UNICREDIT LEASING S.p.A., Milan	100,00%

VB LEASING d.o.o. Sarajevo	VB LEASING INTERNATIONAL GmbH, Vienna	100,00%
-----------------------------------	---------------------------------------	---------

Prilog 3. Pregled rezervi za zajmove lizing društava sa 31.12.2012. godine (u 000 KM)

Redni broj	Dani kašnjenja	Stopa rezervisanja	Iznos potraživanja	Više obračunate izdvojene rezerve	Ukupna rezervisanja
1	0-60	0,05%	69.405	84	118
2	60-90	5%	6.273	0	314
3	90-180	10%	34.324	0	3.432
4	180-270	30%	187	0	56
5	270-360	50%	0	0	0
6	preko 360	100%	0	0	0
UKUPNO			110.189	84	3.920

Prilog 4. Pregled rezervi za finansijski lizing društava sa 31.12.2012. godine (u 000 KM)

Dana kašnjenja	Stopa rezervisanja za finansijski lizing (pokretne stvari)	Stopa rezervisanja za finansijski lizing (nepokretne stvari)	Iznos potraživanja za pokretne stvari	Iznos potraživanja za nepokretne stvari	Iznos osnovice za pokretne stvari	Iznos osnovice za nepokretne stvari	Rezerve			Ukupne rezerve
							Za pokretne stvari	Za nepokretne stvari	Više obračunate i izdvojene rezerve	
0-60	0,50%	0,50%	305.027	45.525	49.120	5.364	246	27	280	552
60-90	10%	10%	21.160	5.998	4.723	1.374	472	137	40	649
90-180	50%	50%	30.500	12.678	5.291	3.175	2.646	1.588	150	4.383
preko 180	100%	75%	18.890	9.735	16.036	292	16.036	219	17	16.272
preko 360	100%	100%	124	2.589	158	2.589	158	2.589	0	2.747
UKUPNO			375.701	76.525	75.328	12.794	19.557	4.560	487	24.603

Prilog 5. Konsolidovani bilans stanja (u 000 KM)

Red. broj	OPIS	31.12.2011		31.12.2012		% rasta
		Iznos	% u ukupnoj aktivi	Iznos	% u ukupnoj aktivi	31.12.2012/31.12.2011
	AKTIVA					
1.	Novac i novčani ekvivalenti	29.837	3,92%	14.916	2,15%	-50,01%
2.	Plasmani bankama	98	0,01%	12.667	1,82%	100%
3.	Potraživanja po finansijskom lizingu, neto	500.626	65,72%	427.623	61,58%	-14,58%
3a)	potraživanja po finansijskom lizingu, bruto	612.257	80,38%	527.508	75,97%	-13,84%
3b)	rezerve za gubitke	21.898	2,87%	24.603	3,54%	12,35%
3c)	odgođeni prihodi po osnovu kamata	89.572	11,76%	74.805	10,77%	-16,49%
3d)	odgođeni prihodi po osnovu naknada	161	0,02%	477	0,07%	196,27%
4.	Potraživanja od subsidijarnih lica	0	0,00%	2	0,00%	0,00%
5.	Materijalna i nematerijalna imovina, neto	69.938	9,18%	72.368	10,42%	3,47%
5a)	materijalna i nematerijalna imovina-vlastita sredstva	42.797	5,62%	52.089	7,50%	21,71%
5b)	materijalna i nematerijalna imovina -operativnog lizinga	52.039	6,83%	46.644	6,72%	-10,37%
5c)	ispravka vrijednosti -vlastita sredstva	7.192	0,94%	9.413	1,36%	30,88%
5d)	ispravka vrijednosti-operativni lizing	17.706	2,32%	16.952	2,44%	-4,26%
6.	Dugoročne investicije	572	0,08%	93	0,01%	-83,74%
7.	Ostala aktiva	160.648	21,09%	166.695	24,01%	3,76%
7a)	zajmovi, neto	115.285	15,13%	106.269	15,30%	-7,82%
7a1)	zajmovi (dospjela potraživanja + nedospjela glavnica)	123.994	16,28%	110.189	15,87%	-11,13%
7a2)	rezerve za zajmove	8.709	1,14%	3.920	0,56%	-54,99%
7b)	ostala aktiva	45.363	5,96%	60.426	8,70%	33,21%
	UKUPNA AKTIVA	761.719	100,00%	694.364	100,00%	-8,84%
	PASIVA					
9.	Obaveze po uzetim kreditima, neto	686.666	90,15%	622.603	89,67%	-9,33%
9a)	obaveze po kratkoročnim kreditima	52.405	6,88%	70.325	10,13%	34,20%
9b)	obaveze po dugoročnim kreditima	635.386	83,41%	553.134	79,66%	-12,95%
9c)	unaprijed plaćeni troškovi i naknada	1.125	0,15%	856	0,12%	-23,91%
10.	Ostale obaveze	22.032	2,89%	23.177	3,34%	5,20%

	UKUPNO OBAVEZE	708.698	93,04%	645.780	93,00%	-8,88%
11.	Osnovni kapital	58.939	7,74%	78.869	11,36%	33,81%
12.	Rezerve	5.528	0,73%	5.548	0,80%	0,36%
13.	Akumulirana dobit/gubitak	-11.446	-1,50%	-35.833	-5,16%	213,06%
	UKUPNO KAPITAL	53.021	6,96%	48.584	7,00%	-8,37%
	UKUPNO PASIVA	761.719	100,00%	694.364	100,00%	-8,84%
	otpisana potraživanja (početno stanje)	26.453	3,47%	33.922	4,89%	28,23%
	novi otpis (+)	38.391	5,04%	37.750	5,44%	-1,67%
	naplata (-)	30.559	4,01%	5.449	0,78%	-82,17%
	trajni otpis (-)	363	0,05%	166	0,02%	-54,27%
	Otpisana potraživanja (krajnje stanje)	33.922	4,45%	66.057	9,51%	94,73%

Prilog 6. Konsolidovani bilans uspjeha (u 000 KM)

Red broj	OPIS	31.12.2011		31.12.2012		% rasta 31.12.2012/ 31.12.2011
		Iznos (000 KM)	% u ukupnim prihodima	Iznos (000 KM)	% u ukupnim prihodima	
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI					
1.	Prihodi od kamata	48.926	45,32%	46.017	47,13%	-5,95%
1a)	kamate po finansijskom lizingu	37.213	34,47%	33.805	34,62%	-9,16%
1b)	ostali prihodi od kamata	11.713	10,85%	12.212	13,51%	4,26%
2.	Rashodi po kamatama	26.161	24,23%	24.580	25,17%	-6,04%
3.	Neto prihodi od kamata	22.765	21,09%	21.437	21,96%	-5,83%
	OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI					
4.	Operativni prihodi	59.034	54,68%	51.621	52,87%	-12,56%
5.	Operativni rashodi	42.046	38,95%	43.286	44,33%	2,95%
5a)	troškovi plata i doprinosa	8.578	7,95%	8.518	8,72%	-0,70%
5b)	troškovi poslovnog prostora	13.907	12,88%	14.336	14,68%	3,08%
5c)	ostali operativni troškovi	19.561	18,12%	20.432	20,93%	4,45%
6.	Troškovi rezervi za gubitke	51.034	47,27%	52.321	53,59%	2,52%
6a)	troškovi rezervi za gubitke finansijski lizing	41.121	38,09%	31.762	32,53%	-22,76%
6b)	troškovi rezervi za gubitke zajam	9.913	9,18%	20.559	21,06%	107,39%
7.	Dobit prije poreza	-11.281	-10,45%	-22.549	-23,09%	100%
8.	porez na dobit	422	0,39%	468	0,48%	10,90%
9.	Neto dobit	-11.703	-10,84%	-23.017	-23,57%	97%

Prilog 7. Rangiranje bilansne sume

31.12.2011					31.12.2012					Indeks bilansne sume
Rang	Lizing društvo	Bilansna suma (000 KM)	Učešće 2011.	Kumul. učešće	Rang	Lizing društvo	Bilansna suma (000 KM)	Učešće 2012.	Kumul. učešće	
1.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	238.575	31,32%	31,32%	1.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	219.292	31,58%	31,58%	92
2.	UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	185.956	24,41%	55,73%	2.	UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	170.208	24,51%	56,09%	92
3.	VB Leasing d.o.o. Sarajevo	108.874	14,29%	70,03%	3.	VB Leasing d.o.o. Sarajevo	113.128	16,29%	72,39%	104
4.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	83.515	10,96%	80,99%	4.	Asa Aleasing d.o.o. Sarajevo	58.405	8,41%	80,80%	84
5.	Asa Aleasing d.o.o. Sarajevo	69.663	9,15%	90,14%	5.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	58.160	8,38%	89,17%	70
6.	S-Leasing d.o.o. Sarajevo	47.810	6,28%	96,41%	6.	S-Leasing d.o.o. Sarajevo	49.405	7,12%	96,29%	103
7.	Euroleasing d.d. Mostar	27.326	3,59%	100,00%	7.	Euroleasing d.d. Mostar	25.766	3,71%	100,00%	94
UKUPNO		761.719	100%		UKUPNO		694.364	100%		91